

інформаційний фон. Насамперед, це пов'язано з тим, що допитуваний, не може відтворити ті емоційні хвилювання, які він в дійсності повинен був відчувати, вчинюючи кримінальне правопорушення. Відповідно, слідчий має звернути увагу на те, що емоційний стан допитуваного не відповідає тій інформації, яку він передає. Однак, не виключено, що причиною невідповідності є стан схвильованості допитуваного. Наведене необхідно враховувати слідчому в ході спостереження та налізу зчитаної невербальної інформації. Для того, щоб звести до мінімуму помилки при трактуванні жестів, необхідно розглядати невербальні засоби у сукупності із вербальними.

Таким чином невербальна комунікація є ваговою складовою в діяльності правоохоронних органів в отриманні відомостей. При цьому вона має бути проаналізована у сукупності з вербальною інформацією, що мінімізує можливі помилки в оцінці даних. Слідчі (розшукові) дії мають бути організовані таким чином, щоб звести до мінімуму неумисну передачу правоохоронцями невербальної інформації зацікавленим особам.

Список використаних джерел:

1. Hoffman J. L. The Juror as Audience: The Impact of Non-verbal Communication at Trial. *Litigation Journal*. 2013. Vol. 32. № 3. P. 1-9.
2. Комиссарова Я.В., Семенов В.В. Особенности невербальной коммуникации в ходе расследования преступлений : монография. Москва : Юрлитинформ, 2004. С. 13-14.
3. Психология и этика делового общения: учебник для студентов вузов. 5 – е изд. Москва : ЮНИТИ - ДАНА, 2015. 415 с.

Літун Олег Олегович,
аспірант кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВОВІ ПІДСТАВИ РОЗШУКУ ОСОБИ

Для встановлення місця перебування осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду необхідно проводити комплекс різноманітних спеціальних заходів. Практика правоохоронних органів України свідчить про необхідність використання у ході оперативної та слідчої діяльності з розшуку осіб спеціальних технічних засобів, інформаційно-пошукових систем, можливостей операторів мобільного зв'язку, операторів, що надають доступ до мережі Інтернет тощо. Така інформація, при належному її аналізі, дозволяє встановити перебування конкретної особи, визначити коло спілкування таких осіб, організувати заходи щодо безпосереднього їх затримання правоохоронними органами.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Безперечною правовою підставою є положення зазначені в Кримінально процесуальному кодексі України (далі КПК), а саме в ст. 281. Так, зазначається про можливість оголошення розшуку, складання постанови про розшук та можливість доручення проведення розшуку оперативним підрозділам. Залежно від слідчої ситуації, що склалась на момент здійснення розшуку осіб, наявної інформації про таких осіб та можливих місць їх переховування слідчий, оперативний співробітник розробляють відповідний план розшуку, де враховуються всі можливі варіанти встановлення місця знаходження конкретної особи.

Організація та безпосередня діяльність щодо розшуку осіб слідчим чи співробітниками оперативних підрозділів включає в себе, перш за все, проведення заходів щодо отримання необхідної інформації про:

- 1) загальну характеристику особи, що розшукується;
- 2) можливі місця її перебування (родичі, знайомі, близькі особи тощо);
- 3) коло друзів, знайомих, колег по роботі, з якими спілкувалася особа, що переховується від досудового розслідування;
- 4) використання особою предметів та засобів, за допомогою яких може бути визначено її місцезнаходження (державний номер автомобіля; номер мобільного телефону; номер банківської платіжної картки; паспортні дані; картка платника податків (ідентифікаційних код);
- 5) використання особою акаунтів соціальних мереж (фейсбук, твітер тощо);
- 6) наявність інформації про предмети, які мають значення для безпеки із проведення заходів щодо затримання особи (наявність зброї) тощо [1].

Про те існують такі випадки, коли особа є безвісно зниклою (яка не являється підозрюваною, обвинуваченою) і її оголошують в розшук. В такому випадку процес розшуку регулюється такими нормативно-правовими актами законодавчого рівня, як Кримінальний кодекс України, КПК, закони України «Про Національну поліцію України» та «Про оперативно-розшукову діяльність». Якщо особа визнана безвісно відсутньою, то в такому випадку правоохоронні органи повинні відкрити кримінальне провадження за фактом злочину згідно ст. 115 КК ("Вбивство"), оскільки є доволі висока ймовірність того, що ця особа стала жертвою злочину [2]. У КПК визначено, що у випадку подання заяви, повідомлення за фактом безвісного зникнення людини протягом 24 годин, якщо за цей час не буде встановлено її місце знаходження, відкривається кримінальне провадження [3].

Спільний наказ Генеральної прокуратури України, МВС України, Служби безпеки України, адміністрації Державної прикордонної служби, Міністерства фінансів України та Міністерства юстиції України від 16

жовтня 2012 року №114/1042/516/1199/936/1687/5 «Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих розшукових дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні» визначає порядок і методику проведення негласних (слідчих) розшукових дій з метою встановлення безвісно відсутньої особи [4].

Крім того, організація і тактика розшуку безвісно відсутніх осіб регулюються відомчими нормативно-правовими актами обмеженого доступу.

Список використаних джерел:

1. Лисенко О.В. Слідчі (розшукові), процесуальні та організаційні дії в механізмі розшуку осіб, які переховуються від досудового розслідування та суду. Юридичний часопис НАВС. №1. 2015 р. С. 74-75.

2. Кримінальний кодекс України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

4. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих розшукових дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: наказ Генеральної прокуратури України, МВС України, Служби безпеки України, адміністрації Державної прикордонної служби, Міністерства фінансів України та Міністерства юстиції України від 16 жовтня 2012 року №114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12>.

Маляренко Софія Андріївна,

курсант факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Плетенець Віктор Миколайович,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри криміналістики, судової медицини та психіатрії

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ТАКТИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ НЕПОВНОЛІТНЬОГО, ЯКИЙ ЗНАХОДИТЬСЯ У СТАТУСІ «ПІДОЗРЮВАНОВОГО»

Слідчі (розшукові) дії функціонують у межах узгодженої цілісної системи, що направлена на збір, дослідження, оцінку й використання